

Patří hidžáb do školy? – hodnocení

Obecná charakteristika hodnocených aspektů

Aspekt klíčové kompetence	Začínající	Poučený	Aktivně užívající	Pokročilý
Jednání podle práv a povinností	nezná příklady zákonů nebo společenských norem	uvede příklady zákonů nebo společenských norem a s dopomocí dokáže určit jejich základní principy	dokáže určit základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy	dokáže určit základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy a vysvětlit na příkladech princip zákona nebo společenské normy a dopad zákona nebo společenské normy na život jednotlivce a společnosti

Modelové odpovědi a metodické komentáře k úlohám

Úkol 1

Správná odpověď je B) – vedení školy nemá právo podmínit studium Amiry povinností odložit hidžáb během výuky.

Úkol 2

Aby žák správně odpověděl v úkolu 1 a své rozhodnutí mohl vysvětlit, musí provést poměrně náročnou vstupní analýzu případu a využít vlastní znalosti právního řádu ČR. Příklady vhodné argumentace nabízí správné možnosti z úkolu 4.

Žák by měl identifikovat, že právní řád ČR se skládá z právních předpisů různé právní síly a Ústava (Listina základních práv a svobod) i školský zákon neumožňují diskriminaci na základě náboženského přesvědčení. Bylo by chybou, kdyby žák argumentoval, že na půdě školy rozhoduje školní řád nebo ředitel – toto platí jen v případě, že výklad řádu a rozhodnutí vedení školy neodporuje nadřazeným předpisům. Na rozdíl od Francie neexistuje v ČR legislativa, která by nošení hidžábu ve školách zakazovala. Zahalení vlasů u muslimské dívky není projev neúcty, ale náboženského přesvědčení. Škola tedy nemá právo po studentce nenošení hidžábu vyžadovat, už vůbec to nemůže být podkladem pro vyloučení ze školy. K tomuto zdůvodnění mohou žáci dojít také s využitím pomocných textů ústavy, školského zákona a úryvku právní analýzy.

Úkol 3

Výběr možností v úkolu 3 nabízí žákovi příležitost utřídit si svá stanoviska. Učitelé nabízí detailnější podklady pro analýzu žákova právního vědomí, které může zohlednit při závěrečném hodnocení.

Úkol 4

Výběr odpovědí umožní učitelé snadnější odlišení jednotlivých úrovní žákova výkonu. Základní principy, o které by soud pravděpodobně opřel své rozhodnutí a které má žák zvolit, jsou:

- a) Nošení hidžábu je důležitý projev náboženské víry.
- b) Ústava (Listina základních práv a svobod) říká, že nikdo by neměl být diskriminován pro svůj názor, náboženství nebo barvu pleti.
- c) Zákony mají vyšší právní sílu než školní řády.
- d) Školský zákon nabádá ke vzájemné úctě, respektu, názorové snášenlivosti, solidaritě a důstojnosti všech účastníků vzdělávání.
- e) Nosit šátek není projevem neúcty, na rozdíl od nošení kšiltovky nebo kapuce.

Úkol 5

Dobře formulovaná odpověď umožní učitelé ověřit, že žák dosahuje nejvyšší pokročilé úrovně. Dokáže totiž nejen vybrat správné odpovědi, ale ještě důsledky dodržování principů demokratického právního státu aplikovat na konkrétní případ. V odpovědi by se měla objevit minimálně jedna z následujících formulací:

- Amira může svobodně vyznávat svoji víru, není diskriminována na základě víry.
- Amira může bez obav z postihu pokračovat ve studiu a přípravě na profesní život.
- Prohloubí se právní vědomí některých spolužáků a asi i učitelů.
- Pro společnost je dobré, když jsou zákony dodržovány a práva občanů respektována.

Specifikace úrovní žákova výkonu komunikační kompetence v aspektu

Aspekt klíčové kompetence	Začínající	Poučený	Aktivně užívající	Pokročilý
Jednání podle práv a povinností	V úloze 1 volí možnost A; v úloze 2 nedokáže vysvětlit svou volbu a základní principy demokratického právního státu; v úloze 4 volí až na výjimky chybné možnosti; v úloze 5 nedokáže vysvětlit rozhodnutí soudu.	V úloze 1 volí možnost B; v úloze 2 dokáže vysvětlit svou volbu a s pomocí textů určit základní principy demokratického právního státu; v úloze 4 určuje většinu možností správně, ale nedokáže vysvětlit rozhodnutí soudu v úloze 5.	V úloze 1 volí možnost B; v úloze 2 dokáže vysvětlit svou volbu a bez pomoci textů určuje základní principy demokratického právního státu; v úloze 4 určuje až na výjimky všechny možnosti správně a s pomocí textů dokáže navíc zdůvodnit rozhodnutí soudu.	V úloze 1 volí možnost B; v úloze 2 dokáže vysvětlit svou volbu a bez pomoci textů určuje základní principy demokratického právního státu; v úloze 4 určuje všechny možnosti správně a samostatně dokáže vysvětlit principy, kterými se soud řídil.

